

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. Quid, & quotplex sit excommunicatio, & quâ forma fieri debeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ticulum immineat animarum, quod si tamen Episcopus suo subdito concessit, ut sibi idoneum confessarium eligere possit, nullam tamen hic electus in casu Episcopo specialiter reservatos jurisdictionem habet, prout statuitur in cap. si Episcopus. 2. b. 2. in 6.

SECTIO II.

De remissionibus sive indulgentiis.

HAec hujus lectionis materiam vel breviter explicatam apud Auth. Method. vide, vel fusi traditam apud Theologos morales.

TITVLVS XXXIX.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS, SUSPENSIONIS, ET INTERDICTI.

SECTIO I.

De prima censura Ecclesiastica, nempe excommunicatione.

§. I.

Quid & quotplex sit Censura.

Censura in genere dici potest, pena quedam spiritualis ac medicinalis, privans usu aliquorum honorum spirituum, per Ecclesiasticam potestatem inflata, delinquenti, donec a contumacia effeat. Etiam autem penes Ecclesiam potest non infligendi censuras, ex Evang. *Marth. c. 16.* probatur, & ex ratione, qua qualibet res publica jus habet, ad eum modo coercendos contumaces, & rebelleres &c.

Propriè autem loquendo tres tantum sunt censure, Excommunicatio, suspen-

sio, & interdictum, prout colligitur ex cap. quarens de V. S. & hinc irregularitas non est censura (qui enim violat censuram, sic irregularis, non tamen novam incurrit irregularitatem, qui irregularis cum sit, Sacra menta tamen suscipit, vel administrat) sed nec censatio à divinis, cum non privet usum diuinorum, sed omitti tantum ea velit, nec degradatio aut depositio &c. quæ sunt penæ incorrigibilium.

§. II.

Quid, & quotplex sit excommunicatione, & quā formā fieri debeat?

Excommunicatio in genere est censura Ecclesiastica, per quam Christianus à communione Ecclesie, seu reliquorum fidelium separatur; est autem triplex fidelium communicatio pure interna, pure externa, & mixta. Prima

M m m m 3 con-

consistit in fide & gratia, quâ membra, fideles se licet, cum suo Capite Christo Iesu conjuguntur, & inter se, ut sibi invicem imperante de congruo possint specialia beneficia, &c. quâ non privat, nec private potest Ecclesia, ita ut possit pro his privata intentione, privatus orare, sacrificare, &c. prout hæc opera privati hominis sunt. Præter externa consistit in politica aliqua societate fidelium in colloquio v. g. convictu, commercio, &c. Mixta denique est, quæ partim interna, partim externa est, & consistit in usu & administratione Sacramentorum tam activâ, quam passivâ, in communibus suffragiis nomine Ecclesiæ, in aliis publicis officiis spiritualibus, ac Ecclesiastica sepultura, &c. & hæc utrâque private potest Ecclesia, diverso tamen modo, & rigore, pro diversitate cœlatur.

Dividitur autem excommunicatio primò in majorem, & minorem, ut patet, ex cap. Siquem 59. b. t. Major est, quæ absoluè à communione fidelium separat, ut paulò post ostendetur, & pena gravissima est, quæ nulla major est in Ecclesia, ac sub nomine excommunicationis abolutè posse semper intelligitur, neque substantialiter, seu essentialiter ab anathemate differt, sed tantum accidentaliter. Secundò dividitur in eam, quæ fertur à jure, & in eam, quæ fertur ab homine; hæc per Iudicis sententiam inflatur, illa per legem, sive constitutionem perpetuam; quæ tamen iterum subdividi potest, in eam, quæ ipso facto incurritur, sive per criminis admissionem, ante sententiam condemnatoriam Iudicis, & latæ sententie dicitur, & in eam, quæ

non incurritur ipso facto, sed si quæ incurrandam necessaria est condematoria Iudicis sententia, & dicuntur sententiae. Tertiò dividitur i) iusta & injusta, iusta est, quæ à legato Iudice, & servato iure ordine iurata, injusta est, cum aliquid horum debet, & harum alia est valida, cu[m] iusta deest circumstantia debiti finis, vel lolemnitas aliqua accidentalis, alia iuranda, sive nulla, quæ fertur à non habente potestatem, vel contra privilegium aliorius, vel post legitimam applicationem, vel quæ contineat errorē invenientias. Quarò denique dividitur excommunicatio in generalem, quæ fertur in communione, in omnes taliter delinqentes, & in particularem, quæ contra speciem personam fertur, expello qui nolle ne, &c.

Et quamvis ad valorem excommunicationis certa verborum summa non requiratur, & nec scriptura de deceptu sententia, iuxta cap. tamen Madinensis 3. in 6. ad majorem sententie tali mortatatem requiritur, ut in scripto problemi & causa exprimatur, ob quæ excommunicatus est, ac copia excommunicationis demum excommunicari, si ab eo fuerit peccata, ita ut validi quædam futura excommunicatio, sive secundum quid omittatur, Iudex uno cum aliiquid omittens ab ingressu Ecclesiæ, divinis officiis per mentem sui iugulare.